

Собаки, за великим рахунком, дуже вибагливі до трави. Вони не їдять, що попало. Тварина буде шукати саме ту траву, яка буде їй до душі. Зазвичай їх вибір зупиняється на високій широколистій траві.

Чи корисно це?

Насправді це є дуже корисним. Тварини використовують траву тоді, коли в організмі не вистачає макро – та мікроелементів в отриманому від господаря харчуванні.

Як показали дослідження, поїдання зеленої рослинності собаки використовують для очищення шлунку від жовчі або гниючих залишків корму. Для цього тварини вживають грубі трави: осот, злакові, пирій, які своїми гострими краями подразнюють стінки шлунка, що й викликає блювоту.

Та й просто заради забави – багатьом собакам подобається їсти траву просто так, тому що смачно. Або захоплює сам процес. Тому з'їсти пучок трави час від часу для них – явище природне. Особливо захоплюються даним заняттям цуценята та молоді собаки.

Отже, саме по собі таке розмаїття в харчуванні собак шкоди не несе. Не варто забувати, що собаки – тварини розумні. Вони здатні самостійно відрізнити корисну траву.

УДК: 636. 32/38. 082

Терликбаева А.Ш. студент 3 курсу напрямлення підготовки “Кормление, разведение и селекция сельскохозяйственных животных”

Научный руководитель – Кулатаев Б.Т., кандидат с.-х. н., профессор
Казахский национальный аграрный университет, г. Алматы, Казахстан

ПОВЫШЕНИЕ ПРОДУКТИВНОСТИ ОВЕЦ ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ ПРЕДГОРНО-СТЕПНЫХ ПАСТБИЩ ЮГО-ВОСТОКА КАЗАХСТАНА

Актуальность работы заключается в том, что она направлена на решении приоритетного направления государственной научной политики, посредством использования научно-обоснованных подходов к эксплуатации пастбищных ресурсов путем применения отгонно-пастбищного использования на конкретной территории.

Целью работы явилось выявления кормоемкости используемых сезонных пастбищ и проведение учета урожайности пастбищной массы в динамике по сезонам года

Методы исследования: Исследования проводились в 2018 году на землях крестьянского хозяйства “Батыр” Кордайского района Жамбылской области. Пастбищные земли хозяйства состоят из 2-х самостоятельных участков и расположены на предгорно-степной зоне. Общая площадь отгонных участков составляет 950 гектаров. Пастбищные земли исследуемой территории отличается по растительному покрову. Исходя из результатов геоботанических исследований, проведенных в 2018 году, пастбища проектной территории разделены по срокам использования: 1-й участок (340 га) – весеннего срока

использования, 2-ой участок (330 га) – летнего срока использования и 3-й участок (330 га) – осеннего срока использования. Ботаническое изучение первого участка позволило выделить 3 самостоятельных растительных ассоциации: мятливо-эспарцетово-кострецовую, кострецово-эспарцетово-мятливую и эспарцетово-мятливо-кострецово-осоковую. На втором участке выделены 3 самостоятельные растительных ассоциации: мятливо-кострецово-осоковую, кострецово-мятливо-типчаковую и типчаково-кострецово-мятливую. На третьем участке также выделены 3 самостоятельные растительных ассоциации: ковыльно-мятливо-типчаковую, мятливо-кострецово-эспарцетово-типчаковую и кострецово-эспарцетово-мятливо-типчаковую. В процессе работы на выделенных растительных ассоциациях проводились учет урожая естественных травостоев по сезонам года и в конце пастбищного периода – определение прироста живой массы животных за пастбищный период.

Результаты исследований. Полученные экспериментальные материалы показывают, что весной максимальную урожайность сформировал типчаково-кострецово-мятливый тип пастбищ – 44,1 ц/га зеленой массы. Летом на этом пастбище урожайность зеленой массы достигала отметки – 45,3 ц/га, а осенью сохранилось – 19,3 ц/га. На контрольном варианте опыта урожайность пастбищной массы составляла соответственно – 17,4; 7,4 и 5,6 ц/га. Из полученных даны видно, что в летний период на участке весеннего использования урожайность намного меньше по сравнению с другими участками. Это связано с тем, что на весеннем пастбище в этот период закончился выпас скота, тогда как летние и осенние пастбища еще не использовались. Такая же закономерность отмечено и в осенний период, где на летнем пастбище урожайность ниже по сравнению с участком осеннего использования, в котором учет урожайности проведен до срамливания травостоя скотом.

Таким образом, из полученных данных видно, что применение сезонного использования положительно сказывается на продуктивности естественных пастбищ, так как при круглогодичном использовании урожайность составляла: весной – 17,4 ц/га, летом – 7,4 ц/га и осенью – 5,6 ц/га пастбищной массы, что намного меньше, чем на сезонных пастбищах. Более ощутимый результат в разнице получен в осенний период (октябрь), когда животные набрали максимальный вес. Здесь прирост живой массы овцематок в опытной группе составляла 59,120 кг/гол, а ягнят текущего года – 38,800 кг/гол, тогда как на контрольном варианте опыта они несколько меньше – 55,000 и 31,950 кг/гол.

Следует отметить, что в настоящее время на реализацию поступает в основном ягнатины, расчет эффективности способов использования пастбищ проводился по этому виду продукции. Учитывая, что убойный вес тушки составляет 50% живой массы, цена 1 килограмма ягнатины 1100 тенге, расчеты экономической эффективности проектных разработок при заключительном взвешивании опытных и контрольных животных в октябре 2018 года показали, что разница в живой массе ягнят текущего года рождения в пользу опытной группы составила 6,850 кг/гол. При сохранении вышеуказанных параметров (выхода ягнатины и стоимости мяса) чистая прибыль составила более 7,535 тенге с 1 головы молодняка.

Заклучение. Применение сезонных пастбищ обеспечивает больше прироста живой массы изучаемых животных по сравнению с животными, которые выпаиваются в одном месте с бессистемным способом пастбы.

УДК 636. 2. 034

Ткачук А. В., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Каспров Р.В., кандидат с.-г. н., доцент,

Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ЛІНІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ПОДІЛЬСЬКОГО ЗАВОДСЬКОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Ефективне ведення скотарства вимагає розведення тварин з високим генетичним потенціалом, краще пристосованих до нових умов утримання і експлуатації, стійких до захворювань та впливу несприятливих факторів навколишнього середовища

Тварини української чорно-рябої молочної породи за продуктивними якостями переважають ровесниць інших порід, яких розводять в країні. У зв’язку з цим, чорно-ряба худоба витісняє інші молочні та молочно-м’ясні породи, поголів’я якої невпинно зростає

Як відомо, однією з основних господарських корисних ознак великої рогатої худоби є молочна продуктивність, тому метою наших досліджень було виявити особливості молочної продуктивності корів різних ліній. подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи в умовах Поділля України.

З результатів досліджень встановлено, що первістки лінії Айвін Хоу 1189870 мали найвищий надій молока – 4417,0 кг, переважали корів ліній Рефлекшн Соверінга 198998, Віс Бек Айдіала 939122, Монтвік Чіфтейна 95679, Старбака 352790, Чіфа 522027, Елевейшна 1491007 і Франса 107 371 за кількістю молочного жиру на 25,2 кг ($P<0,001$), 6,1 кг, 22,1 кг ($P<0,001$), 4,4 кг ($P<0,02$), 32,2 кг ($P<0,001$), 10,1 кг ($P<0,10$) та 13,7 кг ($P<0,02$). Набільша тривалість лактації належить коровам ліній Айвін Хоу 1189870 і Віс Бек Айдіала 939122-310 днів. У тварини ліній Рефлекшн Соверінга 198998, Монтвік Чіфтейна 95679, Старбака 352790, Чіфа 522027, Елевейшна 1491007 і Франса 107 371 – на 1 день, 2 дні, 2 дні, 6 днів ($P<0,002$), 1 день, 1 день тривалість лактації була меншою. Також корови-первістки лінії Айвін Хоу 1189870 мали найвищі показники за надоем 4%-ного молока за 305 днів лактації та надоем молока базисної жирності. Тварини лінії Айвін Хоу 1189870 перевищували за коефіцієнтом молочності корів ліній Рефлекшн Соверінга 198998, Віс Бек Айдіала 939122, Монтвік Чіфтейна 95679, Старбака 352790, Чіфа 522027, Елевейшна 1491007 і Франса 107 371 на 124 ($P<0,001$), 31,123 ($P<0,001$), 68 ($P<0,05$), 176 ($P<0,001$), 32 і 61 ($P<0,10$).

За другою лактацією перевага за кількістю була також у корів лінії Айвін Хоу 1189870-4565,0 кг, що більше на 284 кг ($P<0,10$), 80,9 кг, 183,5 кг, 212 кг ($P<0,10$),